

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Extavritarvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

reuocetur, aut confirmetur, Graff. decif. aur. li. 1. c. 13. n. 49. Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 18. n. 72. Henric. in summa lib. 6. de penitent. c. 6. n. 7. Sayr. de censur. lib. 7. c. 14. n. 7. & ita tempore mei Vicariatus Capituli Sede vacante ob mortem Eminentiſſimi Domini Cardinalis Carafæ bonæ memoriæ ſeruatum eſt.

RESOLVT. CCCXVII.

- 1 Regularis approbatus extra Diaceſim approbantis non poteſt audire confeſſiones.
- 2 Vrbaniſſ. Papa VIII. quid diſpoſuit in materia priuilegiſſ. conceſſorum Regularibus in materia confeſſionis.

Regularis approbatus ab aliquo Antiftite an extra ciuitatem Diaceſim peccata audire valeat abſque alia approbatione.

- 1 R egulares ſemel ab aliquo Antiftite approbati extra ſuam Diaceſim non poſſe audire confeſſionem, concludendum eſt cum Sylueſt. in ſumm. in verb. confeſſus il. 1. §. 14. Nauar. in Manual. c. 27. n. 266. verſ. 6. Viuald. in Candelabr. aur. par. 2. tit. de abſol. n. 50. Beneuent. de penit. cap. 16. queſt. 3. dub. 2. Miranda in Manual. Prælat. queſt. 45. art. 8. concl. vnic. Valer. differet. inter vtrumque forum in verbo abſolutio, differet. r. n. 2. vbi alios allegat firmans puniri poſſe ſi abſque licentia, & approbatione Episcopii, quod etiã docet Nouariuſ in opusculo noui Iuris Pontificij concl. 2. in fine de Confeſſione Sacramentali.

Et his temporibus ex Bulla Sæctiſſimi Domini Noſtri D. Vrbani Papæ VIII. 12. Septembris 1628. ſunt reuocata omnia priuilegia quibuiſ Religionis, Societatis, &c. audiendi Confeſſiones abſque Ordinarij examine, & approbatione ibi (Confeſſores verò ſue regulares, ſue ſeculares quomodocumque exempti, tam ordinarij, quam extraordinarij ad confeſſiones Monialium, etiam regularibus ſubiectionem audiendas nullatenus deputari valeant, niſi prius ab Episcopo Diaceſano idonei iudicentur, & approbationem que gratis concedatur obtineant.)

PRAXIS EXTAVRITARVM.

RESOLVT. CCCXVIII.

- 1 Extauritæ nomen declaratur.
- 2 Extauritæ dicuntur loca pia.
- 3 Loca quando dicantur Eccleſiaſtica.

Quanam vocentur Extauritæ, & an dicantur loca pia.

- 1 N E ſuper incognitis terminis procedere videamus ſcire debent cuncti, quod in Ciuitate Neapolis, imò, & in quantuplurimis eiufdem Regni partibus ex communi conſuetudine congregandis laicis eiufdem octinæ, ſue regionis, loci, vel parochiæ qui deputantur, ac præficiuntur, & onus habeant obuentiones pias exigendi illaſque perſonis Eccleſiaſticas, aut etiam in beneficium infirmorum egenorum, debiliuſ, & aliarum miſerabilium perſonarum diſtribuât, & excarcerant pauperes, vel illis alimenta præſtant, aut captiuos redimunt, vel orſanas, & pauperes dotant, & alia ſimilia charitatis opera exercent, ac tales Congregationes, extauritæ appellari ſolent.

- 2 Quæ quidem vti que loca pia dicenda ſunt, vt per Nouariuſ de elect. fori queſt. 56. ſect. 2. in vltima impreſſ. dum in eis opera pia exercentur, prout eſt egenos adiuuare, pauperes alimentare, orſanas dotare, & ſimilia agere, nam ſecundum Authorem citatum in

Praxis Aloyſ. Ricc. Pars W.

eodem tract. de elect. & variationis fori queſt. 42. n. 11. in antiqua impreſſione Neapolitana ſect. 1. vbi in aliquo loco ſunt deſtinata bona in alimoniam pauperum, vel in eo exercentur aliqua opera pietatis, & charitatis, ſemper illa loca dicuntur pia, & gaudent priuilegijs piæ caſe, ex dictis per Bald. conſil. 162. vol. 5. & Capr. conſil. 54. colum. 2. idem Nouariuſ in praxi elect. fori queſt. 43. num. 1. ſect. 1. in antiqua editione.

- 3 Bene verum, vt loca Eccleſiaſtica appellari poſſint requiritur, quod ſint approbata, & ædificata auctoritate Romani Pontificis, vel Ordinarij Episcopii iuxta ea, quæ probauit Marta in tractat. de iuriſdict. caſ. 113. à num. 21. cum ſeq. par. 4. taliter, quod vbi conſenſus Papæ, vel Ordinarij non apparet in fundatione bene appellari poſſunt loca pia, ſed non Eccleſiaſtica, & Religioſa, iuxta ea quæ tradit Gutierrez Canon. præct. queſt. lib. 1. queſt. 33.

RESOLVT. CCCXIX.

- 1 Reſtitutio in integrum datur minori.
- 2 Reſtitutio in integrum datur Eccleſiæ.
- 3 Extauritæ quando detur reſtitutio in integrum, & numero 4.

Extauritæ an habeant beneficium reſtitutionis in integrum.

- 1 C ertum eſt, quod reſtitutio in integrum, aduerſus tres ſententias conformes ſicuti datur minori, Myſing. obſeruat. 84. Menoch. conſil. 478. num. 56. & conſil. 757. num. 1. ita pariter competit eccleſiæ cui in hoc diſtinctè æquiparatur ſecundum Innoc. in cap. auditis de integr. reſtit. Cappell. Tolof. decif. 54. Benintend. decif. 85. num. 6. Mil. in promptuar. in verſic. reſtitutio ita datur, vbi ait, quod ita datur minori, & eccleſiæ reſtitutio contra plures ſententias ſicuti contra vnam, idem dixit Roman. de loco pio ſingul. 94. Sfor. Odd. de reſtit. in integr. q. 3. art. 4. & 5. & art. 6. num. 46. & adde Burſat. conſ. 55. num. 14. & in Minore, an & quando ei reſtitutio in integrum concedatur, ſeu alijs perſonis priuilegiatis ob peremptionem iſtantiæ, Caſtil. decif. 111. per totam, vbi examinat queſtionem, & Mut. decif. 58. intentum, quod ſtatim, quod fuerit perita impedit exequutionem non ceptâ, ad text. vbi gloſſ. in verbo poſtulatâ C. de integr. reſtit. poſtul. procedere, etiam aduerſus tres ſententias conformes, quando non petitur malitiouſe, & per calumniam dixit, Salic. in l. 1. C. ne lic. tertio pro noct. queſt. vlt. contra Bal. ibidem contrarium tenentem Lancellot. de attentat. pendens. reſtit. in integr. num. 88. & ſeq. & num. 93. ſubdens hanc opinionem eſſe, vetiorem, & communiorē pro qua tenent longè plures Doct. & numero, & auctoritate, & de magis communi dixit Gabr. de execut. rei iudic. concluf. 1. n. 17. Cappell. Tolof. decif. 54. Myſing. centur. 3. d. obſeruat. 84. ad finem, vbi refert ita in Camera ſapè decifum maximè quando ex antiquis, aut nouis actis aliquid appareat, quod ceſſet præſumptio calumniæ, Magon. decif. Flor. 104. n. 25. Mohed. decif. 77. & dec. 176. Maſcar. concl. 1280. n. 18. & 23. qui poſt alios hoc intelligit, quando aliquid aliunde conſtare de iniuſtitia ſententiarij, Sfor. de reſtit. in integr. queſt. 43. art. 3. Laurent. in decif. Auenion. 2. per totam, Rimin. conſil. 593. n. 28. & 69. velum. 5. & Teſaur. decif. 181. ad fin.

- 3 Sed an idè procedere debeat reſpectu extauritaruſ, dubitari poteſt, & quidem prima facie videtur diſtinguendum, quod aut illæ ſunt erectæ cum auctoritate Summi Pontificis, vel Episcopii loci ordinarij, & tunc ſine dubio debet gaudere hoc beneficio reſtitutionis in integrum, vt in ſimili iudicatū refert Cabedus decif.

M m Luſita-

Lusitania § 1. n. 8. part. 1. vel non sunt erectæ cum istorum beneplacito, & tunc huiusmodi restitutionem prætere nequeunt, prout in simili casu ex magis communi Doctor. opinione post alios testatur Lodo- uic. decis. Perusini. 90. num. 9.

- 4 Tamen totum contrarium indistinctè videtur ve- rius, ut omnino competat beneficium restitutionis in integrum præfatis extauritis, & si autoritate Episco- pi non erectis, ut concludit Nouarius in suo tract. de elect. & variat. fori quæst. 56. n. 12. sect. 2. in vltima im- press. Neapol. fol. 159. & ita seruatur ita praxi.

RESOLVT. CCCXX.

- 1 Visitari possunt extaurita ab Episcopo etiam si sint intus Monasteria Regularium, num. 2.
3 Altaria intus Ecclesiam Regularium qualiter visitantur.

Extaurita an possint visitari per Episcopum, & quid si existant intus Ecclesias Regularium.

- 1 Nulla debet cadere dubitatio, quin huiusmodi extaurita debeant, & possint visitari per Episco- pum stante dispositione Concil. Trident. sess. 22. de reformat. c. 8. ubi mādatur Episcopos habere ius visi- tandi omnia Collegia, & Congregationes laicorum, quocumque nomine vocentur, & licet cura dictorum locorum ad laicos spectet, non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili priuilegio, vel statuto.

Et in proprijs terminis loquendo propriè de huius- modi extauritis, ita concludunt praxis Curie Archie- pisc. Neap. c. 17. circa finem, & Nouarius in suo Opus- culo Iuris Pontificij conclus. 4. de visitatione num. 2. affirmans id esse verum siue illa sint erecta, authorita- te Episcopi, siue non, ex Valasc. decis. 105. n. 59. Garz. de benefic. cap. 1. nu. 602. in fin. part. 5. Bouadil. in Po- litic. c. 17. num. 39. lib. 2.

- 2 Quæ opinio est vera etiam, quod tales extaurita es- sent intus Ecclesias Regularium, quia adhuc possent visitari per Episcopum, ut decisum in Sacra Congre- gatione Eminentissimorum Cardinalium Concilio in- terpretum, dicunt Margarit. casuum conscientie in- versio. Episcopus il penultimo, & praxis Archiepisc. Neapol. c. 21. in antiquis, quod tamen cessat in Altari- bus, quæ intra easdem Ecclesias Regularium consistunt, nam Episcopus illa visitare non potest, nisi quo ad ad- ministracionem, ut scribit idem Nouarius loco citato num. 4, qui testatur sic rescriptisse Sacram Congre- gationem Eminentissimorum de Anno 1622. Episco- po Imolen. & ita ego consului ad fauorem Venerabi- lis Monasterij Carmelitarum Terræ Gragnani Licte- ren. Diocesis in currenti anno 1630. dum Reueren- tissimus Episcopus intenderet visitare quoddam Al- tare Extaurita fundata intus dictam Ecclesiam.

RESOLVT. CCCXXI.

- 1 Insuperatus in quibus Ecclesijs acquiratur.
2 Insuperatus extauritarum audiat laicale, vel Ec- clesiasticum, & quid sentiat auctor, num. 3.
Et quid decisum in Curia Archiepiscopali Neapolitana, num. 4.

Insuperatus Extauritarum an sit Ecclesiasticum, vel laicale.

- 3 Et in iure satis tritum, quod insuperatus acquiri- tur in omnibus Ecclesijs, Cappellis, Altaribus, & pijs locis, glos. in ca. piæ mentis, & cap. filijs 16. quæst. 7. & toto tit. de iure patronatus. Card. & alij in ca. pot- tultasti de iure patronatus, Card. in Clement. 2. quæst.

2. de iure patronat. Item insuperatus haberi potest in Ecclesijs Cathedralibus per laicos ex Papæ priuile- gio, Præposit. in c. hortamur dist. 117. qui patronatus non Episcopum, sed alios beneficiatos dictæ Ecclesiæ presentabit, Præpositus in c. Imperium dist. 10. quia. Papa Episcopos facit, sed dictus Patronus habebit alios fructus iurispatronatus, excepta dicta præsen- tatione Episcopi, & venerabilium, de elect. & c. nobis de iure patronatus, item competit insuperatus laico in Ecclesia collegiata dicto cap. nobis excepta præsen- tatione Prælati, nisi hæc expresse concessa sit, in funda- tione glos. in dicto c. nobis in verbo nisi aliter, item competit dictis insuperatus etiam in Monasterijs, excepta tamen præsentatione, cap. monasterium 16. quæst. 7. dicto cap. nobis, & cap. cum dilectus de con- suetud. Abb. in consil. 59. par. 2. num. 3. si in fundatione id fiat Cardin. Seraphin. decis. 1305. item cõpetit insuperatus in Plebanatu, seu in Ecclesia parochiali per supradicta, & cum pleno fructu iurispatronatus, cum in ea non sit Collegium dicto c. nobis a contrario sensu, item competit insuperatus in Cappellis d. ca. nobis, Abb. in dicto consil. 59. n. 3. exceptis Cappellis fundatis in Ecclesijs Regularibus Monachorum, vel Mendicantium, erunt tamen patroni tales Fudatores tantum quod ad ius honoris, scilicet processionis, & prælationis in Ecclesia, vel Cappella, ut in dicto c. filijs 16. quæst. 7. item competit insuperatus in altari im- mobili ex fundatione, & c. aliquando enim Cappella pro altari, & è contra ponitur cap. quæsitum 1. quæst. 3. cap. si quis il primo 7. quæst. 4. Abb. consil. 89. lib. 2. Ec competit etiam insuperatus in hospitali religioso, Tarinus in c. de quarta num. 14. c. de dilecto inter di- lectus, & ibi Abbas de donationibus, prout competit etiam oratorio cum consensu Episcopi constructo, quia hospitalis, & oratorij æquiparantur, Abb. in c. fin. de censibus, vnde insuperatum haberi posse etiã in extauritis ex supradictis liquido constari potest.

- 2 Sed an tale insuperatus sit laicale, vel Ecclesiasti- cum possit dubitari, & Thesaurus fori Ecclesiæ par. 2. c. 21. n. 239. dicit insuperatus ipsarum esse laicale, ut etiam refert Maceraten. resol. 66. num. 1. lib. 1.

3 Ego tamen pro veritate affirmo, quod si huiusmodi extaurita sunt fundata autoritate Pontificis, vel Or- dinarij, utique insuperatus in eis constitutum non debet dici laicale, sed Ecclesiasticum, sed si careant tali autoritate Superiorum Ecclesiasticorum tunc pos- set procedi opinio supra allegata ea ratione, quia ut alias dixi ubique huiusmodi extaurita sunt erecta autoritate Episcopi, & quæ dubio appellantur loca pia, & consequenter insuperatus in eis fundatum censendum est Ecclesiasticum.

- 4 Imò in Curia Archiepiscopali Neapolitana indi- stinctè fuit decisum insuperatus extauritarum dici Ecclesiasticum.

RESOLVT. CCCXXII.

- 1 Bona Extauritarum quando alienentur absque assensu Apostolico, & quid sentiat auctor, num. 3.
3 Ecclesiæ sub nomine quando veniat Extaurita.

Extauritarum bona an possint alienari absque Assensu Apostolico.

- 1 Si retineretur distinctio, quod ubi huiusmodi extau- rita sunt erecta cum consensu, & autoritate Pon- tificis, vel Ordinarij loci Episcopi, sunt loca pia, con- cludendum esset in casu proposito bona extauritarum tunc posse vendi absque solemnitatibus iuris, & Ex- trauiantis ambiciose de rebus Eccles. non alienand., quoties non sunt erecta cū autoritate Superioris Ec- clesiastici, at ubi interuenerit consensus Ordinarij loci

in fundatione, tunc utique assensus Apostolicus esset necessarius in alienatione, alias alienantes inciderent in censuras, & contractus claudicaret, vt per Nouarium in suo Opusculo noui iuris Pontificij conclus. 1. sub n. 2. versic. sic quæ pariter consulti de alienatione rerum Ecclesiæ, vbi concludit Ecclesiæ sub nomine tunc comprehendendi huiusmodi extauritas quādo sunt fundatæ autoritate Episcopi, & id notat in specie in materiæ alienationis bonorum Ecclesiæ.

3 Cæterum ego sum in opinione, quod cum bona huiusmodi extauritarum sint destinata ad pios vsus, & ad aliqua charitatis opera agenda; Ideo non possunt alienari absque debitis solemnitatibus ex dictis per Rebuff. de alien. rer. Eccles. num. 34. Guttierrez Canon. quæst. lib. 1. c. 9. in fine; sicque in terminis terminantibus scripsit idem Nouarius pro contraria parte allegatus in suo tract. de elect. & variat. fori quæst. 56. num. 11. sect. 2. in vltima impress.

R E S O L V T. CCCXXIII.

- 1 Extauritarii sunt annales in administratione Extauritarum.
- 2 Extauritarii finito anno tenentur eligere successores.
- 3 Episcopi quando possint priuare Magistros extauritarum administratione.

Magistri Extauritarum finito anno eorum administrationis an possint cogi per Episcopum ad eligendos alios successores.

1 **S**ernatur in praxi, quod pro conseruatione, & administratione huiusmodi extauritarum, eliguntur aliqui Magistri, qui curam habent exigendi obuentiones, & introitus earundem extauritarum, & faciendi expensas necessarias, & opera pia executioni demandare, qui quidem cum sint annales, finito tempore non possunt continuare officium, & munus, argumento text. in leg. 2. C. de muneribus, & honoribus, non continuandis, & lib. 10. §. 1. institutionibus de perpetuis, & temporalibus actionibus, cum alijs iuribus, de quibus apud Nouarium quæst. forens. 85. lib. 1. & consequenter tenentur eligere successores, ne eorū administratio perpetuetur, quod si essent renitentes possent cogi per Episcopum loci ordinarium ad illos eligendos, cum Episcopus dicatur Pastor huiusmodi ouium, & cuncti teneantur illi obedire taliter, quod possunt priuare Rectores, & Magistros earundem extauritarum, & alios substituere quando in administratione male se gessisse comperiantur, vt aduertit Duard. in explic. Bullæ Cænæ Domini lib. 2. can. 15. q. 7. conclus. 6. num. 15. Genouens. in praxi Cur. Archiepisc. Neap. c. 17. in fin. qui sic pluries seruatum dicit.

Pro qua opinione etiam facit nam videmus licere Episcopo pro bono regimine similium locorum decreta ipsorum confirmare, reformare, & augere, non tantum in visitatione, quam extra, & sibi referuare facultatem huiusmodi decreta reformandi, moderandi, & augendi ad sui libitum, vt decisum per Sac. Congreg. Eminentiss. Cardinalium Concilij Interpretum, restatur Nouarius in suo opusculo Iuris Pontificij noui conclus. 4. n. 5. sub rubr. de visitat. vbi etiam ex eiusdem Congregationis responso est in opinione Episcopos virtute Concilij Tridentini, non solum in ipso actu visitationis habere ius visitandi hospitalia, & omnia pia loca quomodocunque nuncupentur, verum etiam extra visitationem, & in casibus a iure non expressis, quod similiter refert, & sequitur Bellet. per eundem allegatus disquisition. Clerical. §. 12. num. 6.

Vnde cum in hac mea Ciuitate Vici Equensi Magistri extauritæ fundatæ, & erectæ intus Venerabilem Ecclesiam S. Mariæ de Thoro Clericorum Regulariū

Praxis Aloysj. Ricc. Pars IV.

Theatinorum post elapsum anni circulum, & plures alios menses non curarent eligere successores. Magistros per Curiam Episcopalem fuit iniunctum præceptum sub pena excommunicationis, vt magistros novos eligerent, & crearent, qui tanquam obedientes filij cū effectu statim electionem fecerūt, & ita seruat praxis.

R E S O L V T. CCCXXIV.

- 1 Extauritæ habentes Ecclesias cum campanis autoritate Ordinarii fundatæ censentur.
- Et quid si haberent nomen Sancti sibi appropriatum n. 2.
- Et quid si adessent ibi Cemiteria, vel sepultura, num. 3.
- Et in quibus alijs casibus num. 4. 5. & 6.

Extauritæ quando censentur autoritate Pontificis, vel Ordinarij Episcopi fundatæ.

Quamuis plura signa possent asseri ex quibus huiusmodi extauritæ consensu Pontificis, vel Ordinarij loci censentur constructæ, & fundatæ, tamen selectiora, & magis vsu frequentia hic adducere breuissime intendo.

- 1 Et primo, quando huiusmodi Extauritæ habent Ecclesias cum campanis in eisque celebrantur Diuina, Lambert. de iure patr. lib. 1. part. 1. quæst. 1. princip. art. 10. n. 10. Nauar. de foro cõp. consil. 3. Capuraq. decis. 328. par. 1. & sūt institutæ ad spiritualitatem, & charitatis professionem, Barlat. consil. 343. n. 12. volum. 4.
 - 2 Secundo si haberent nomen Sancti sibi appropriatum, vt per Felin. c. de quarta n. 73. de præscriptionibus, Menoch. in tract. de præsumptionibus lib. 4. præsumpt. 115. num. 4.
 - 3 Tertio si in illis extauritis adessent fortasse cimenterij, vel sepultura ex dictis per glos. in Clementina quia contingit de religiosis domibus, Roman. consil. 477. num. 12.
 - 4 Quarto vbi huiusmodi extauritæ recipere decimas, vt per eundem Roman. loco cit. num. 12.
 - 5 Quinto si in eius fuerit seruata hospitalitas per tempus antiquissimum, Gabriel conclus. 2. num. 6. de pia causa.
 - 6 Sexto si in eis exerceretur Sacramentum Baptismi, Romanus allegato consil. 477. num. 11.
- Taliter, quod infrascriptis concurrentibus extauritæ semper censentur, erectæ autoritate Superioris Ecclesiastici, Marta de iurisdic. par. 4. cas. 113. Duard. in Bull. Cænæ Domini lib. 2. Canon. 15. quæstion. 7. conclus. 2. num. 8.

R E S O L V T. CCCXXV.

- 1 Extauritarii sunt exempti à solutione decimarum, & quando id verum, num. 2.
- Et vide per discursum n. 3. vbi allegatio Mauri refertur.

Extauritarij an teneantur ad solutionem decimarum impositarum personis Ecclesiasticis.

1 **S**unt qui putant extauritarios indistinctè esse exemptos à solutione decimarum imponi solitarum à sanctissimis Pontificibus, iuxta variarum rerum etiam Ecclesiæ egestatem, & necessitatē sub prætextu, quod extauritarij sunt puri laici, quorum collegium est immune à solutione decimarum, prout per plura media concludit Afflict. in tract. iuris congruis in ii. col. dum discutit, vtrum in bonis extauritariorum habeat locum ius congrui.

2 Verum distinguendum est, quod vbi extauritæ sunt erectæ autoritate Papæ, vel Ordinarij, sic quia inter loca pia connumerantur, propterea debent teneri ad solutionem decimarum, & quia circa hunc articulum

M m 2 allega-

allegationem compilauit Maur. registratam num. 41. volui illam per extensum inferere.

- 3 in causa Reuerendiss. Domini Nuntii Apostolici contra Marg. nobilis Sedis Portæ nouæ Ciuitatis Neap. assertos extauritarios Cappellæ seu Altaris Sanctæ Crucis constructæ intus Ecclesiam S. Mariæ ad Cosmodium huius Ciuitatis super petita solutione decimarum nomine dictæ Cappellæ, vt ex processu, & actis.

Prima consideratione dici posset dictos nobiles non teneri ad decimas prædictas, ex quo sunt puri laici, quorum collegium est immune à solutione dict. decimarum, prout per plura media cõcludit D. Matthæus de Afflict. in tract. iuris congrui 11. col. dum discuit q. vtrum in bonis extauritariorum habeat locum ius congrui allegando Ioan. de Imol. in Clem. per literas de præben. & referendo etiã quod alias Rex Ferdinandus asseruit extauritas non teneri ad decimas persolueudas, vt vbi per eum, quod ipsi sint extauritarii administrauerint bona per eos possessa nituntur in possessione centum annorum, quam asserunt bene probasse, quæ possessio habet vim tituli, seu priuilegijs, lib. hoc iure §. ductus aque ff. de aqu. quot. & astu. cap. 1. de rescript. in 6. cap. super quibusdam, extra de verb. signific. cum alijs vltim.

Fortificatur prædicta ex multis instrumentis antiquis præsertim per dictos nobiles, in quibus assertiue, seu enunciatue fit mentio de extauritis, & quod d. nobiles sunt extauritarii S. Mariæ in Cosmodium per quæ instrumenta bene probatur ipsos esse extauritarii Cappellæ S. Crucis intus Ecclesiam prædictam S. Mariæ constructæ, ita punctualiter dixit Bald. in l. cum aliquis, C. de iure deliber. dicens, quod instrumenta antiqua facientia mentionem de consensibus enunciatue, vel assertiue probant illa consensu ibi mentionata, quem sibi sequitur Salic. & Iacob. Butr. in l. optimam, C. de contrahend. & committ. stipulat. Anton. de Butr. in c. cum dilectus extra de success. ab intest. & Franc. de Aret. in consil. 42. incip. viso conti. elegantissimo.

Attamen his non obstantibus dico ipsum Dominum Nuncium posse exigere d. decimas de bonis per ipsos nobiles detentis tanquam spectantibus ad Ecclesiam Sanctæ Mariæ, & Cappellæ ibi constructam, & signanter ad Cappellam Sanctæ Crucis ibi fundatam, prius tamen præsupposito, quod dicti nobiles allegant quandam Cappellam S. Crucis intus dictam Ecclesiam fundatam fuisse, & esse extauritam, vt in articulis, & multis eorum comparationibus habetur, alio etiam præsupposito, quod Ecclesia Sanctæ Mariæ in Cosmodiũ est Parochialis, & dicta Cappella est constructa intus dictam Ecclesiam, prout tam dicti nobiles, quam ipse D. Nuncius plenè probauerunt.

RESOLVT. CCCXXVI.

- 1 Priuilegia concessa Ecclesiæ trahuntur ad Extauritas pia causa, & Ecclesia parificatur.
- 2 Priuilegia Ecclesiæ concessa trahuntur ad hospitalia.

Priuilegia concessa Ecclesiæ An trahuntur ad Extauritas.

- 1 Affirmandum est, quod priuilegia concessa Ecclesiæ trahuntur quoque ad extauritas, cum tunc bene appellentur loca pia, vnde tanquam tales gaudere possunt priuilegijs Ecclesiæ, cum qualibet pia causa gaudeat eisdem priuilegijs, quibus gaudet Ecclesia, Io. Andr. Anchar. & Domin. in c. 1. nulli ante finem de rebus Eccles. non alien. vbi adducit rationem, quia pia causa, & Ecclesia æquiparantur de iure, vt latius prosequitur Nouarius in suo aureo tract. elect. fori quæst. 50. sect. 2. in vltima impressione, vbi idem firmat regulam, quod sicuti Ecclesia habet beneficium electionis fori, de quo in l. vnica, C. quando Imper., ita pariter; & pia causa.

Facit etiam pro comprobatione, nam in simili vi-

demus, quod priuilegia concessa Ecclesijs competunt etiam hospitalibus, omnia C. de Episcop. & Cleric. §. final. auth. de Eccles. tituli. Ruiu. consil. 7. nu. 7. volum. 3. Dec. consil. 488. num. 14. Alex. consil. 9. num. 5. vol. 2. Nouarius qui plures alios adducit concordantes, & multa corollaria facit in eodem tract. de elect. & variat. fori quæst. 54. sect. 2., ergo idem dicendum est fauore extauritarum, quia valere debet argumentum de hospitalibus ad extauritas, & è contra de extauritis ad hospitalia, & vni concessum debet habere locum in alio, sicuti alteri prohibitum, debet esse quoque prohibitum, & alio.

RESOLVT. CCCXXVII.

- 1 Extauritarij, & Administratores Ecclesiarum tenentur reddere rationem administrationis.
- 2 Episcopi exigunt rationem ab Administratoribus locorum piorum.

Extauritarij an cogantur reddere rationem administrationis factæ coram Episcopo.

Præstatur tam in Ciuitate Neapolis, quam & alibi, vt extauritarij cogantur dare rationes gestæ administrationis coram locorum Ordinarijs, quæ praxis corroboratur, nam Administratores, tam Ecclesiastici, quam laici fabricæ cuiusvis Ecclesiæ etiam Cathedralis, Hospitalis, Confraternitatis, elemosynæ, Montis pietatis, & quorumcumque piorum locorum rationem reddere tenentur singulis annis suæ administrationis Ordinario, consuetudinibus, & priuilegijs quibuscumque in contrarium sublati, nili secus fortè in institutione, & ordinatione talis Ecclesiæ, seu fabricæ expresse cautum esset, hæc sunt formalia ferè verba Concil. Trident. sess. 22. de reformat. ca. 9. de cuius materia vide Gutierrez lib. 1. c. 35. n. 19. cum seq. Flores variat. resol. quæst. 2. num. 180. cum multis seq. Stephan. Gratian. dilectation. forens. c. 395. Gonzales ad regul. 8. Cancellariæ glof. 5. n. 45. & glof. 29. n. 3. Modern. de iurisdic. p. 2. cap. 18. num. 6. 9. & 10. Rota Roman. apud Farinac. decil. 355. par. 1. tom. 1.

De omnibus locis pijs Episcopo ratio reddenda est ab Administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata Ecclesiastica, vel laicalia refert decifum Armendariz in addit. ad recopil. Regum, Nauar. lib. 12. tit. 18. l. 7. num. 78. possint ab huiusmodi Administratoribus rationis administrationis exigi, donec coram eorum Ordinario doctum fuerit de institutione, in qua secus expresse cautum sit, prout decifum refert Modern. de iurisdic. dicto loco, & Episcopi valent laicos compellere ad executionem, vt tenet Stephan. Gratian. Marchiæ dec. 189. dub. 2. & hæc potestas transit in Capitulum Sede vacante. Quarant. in summa Bullarij verbo Capitulum vers. 7. pag. 136. praxis Episcopalis. p. 2. verb. Capitulum §. 9.

Si quis autem Administrator piorum locorum videns se constrictum ad reddendam rationem suæ administrationis appellaret, licet admittatur appellatio non propter hoc impeditur, aut suspenditur executio, ita refert decifum praxis Episcopalis. par. 1. verbo Hospitaliale §. 3. versic. 6.

PRAXIS PVNIENDI REGVLARES.

Recedentes ab eorum Conuentibus, prætextu recursus ad Superiores supremos.

RESOLVT. CCCXXVIII.

- 1 Pana contra recedentes ab eorũ conuentibus reponitur. Quid